

Sigiriya – elefántfürdetés**MAKLEIT LÁSZLÓ**
(szöveg és kép)

közeli Indiához. A homokpadot végül egy heves ciklon semmisítette meg 1480-ban. A hosszú időn keresztül fennálló szárazföldi összeköttetés lehetővé tette, hogy több hullámban egy újabb népcsoport, a tamilok képviselői érkezzenek a szingalézek által lakott sziget északi részére, ahol önálló királyságot alapítottak. Az invázió következtében Anuradhapura fénykora lezárult.

Magyarországon ekkor már Szent István uralkodott. Az új birodalom központja a következő háromszáz éven keresztül Pollonaruva lett. Virágzása tehát időrendben az itthoni Árpád-kornak felel meg.

Útban Pollonaruva felé érdemes megállni Dambulla barlangtemplománál. A múzeumnak otthont adó látványos Arany-templom mellett elhaladva hosszú kaptató vár ráink, mire a barlangok bejáratához érünk. A sziklák alatt több mint kétezer éve élnek szerzetesek.

A kicsiny, alig kétharmad Magyarországnyi területű Sri Lanka nevének hallatán sokaknak a szigetország különleges ásványai jutnak az eszébe, amik közül mintegy kétszáz számít drágakőnek vagy féldrágakőnek. A legismertebbek közülük a kék zafir, a macskaszem, a rubin, a turmalin, az akvamarin, a topáz és az ametiszt. 2021 végén itt került elő a Földünkön eddig ismert legnagyobb természetes kék zafir, melynek súlya elérte a 310 kilogrammot.

A legtöbb turista számára Sri Lanka egészen más kincseket tartogat: több ezer év történelmét, nemzeti parkokat, gazdag élővilágot és nyolc UNESCO-világörökséget. Utazásunk tervezésekor ne csak a sziget méretét vegyük figyelembe. Ha tíz napnál kevesebb időre érkezünk, csak kapkodni fogunk, vagy érdekes helyek maradnak ki.

Sri Lankát az óramutató járásának megfelelően érdemes körbejárni, így a történelmi múlt emlékei is időrendi sorrendben tárulnak elénk. A sziget első fővárosa az i. e. 4. századtól az i. sz. 10. század végéig az északon fekvő Anuradhapura volt. Műemlékei a felújításnak köszönhetően igen jó állapotban tekinthetők meg.

A várost alapító szingaléz király unokájának idején érkezett a szigetre Indiából a buddhizmus, ami máig az ország meghatározó vallásának számít. A város első dagobája, a Thuparamaya a hagyomány szerint Buddha egyik kulcscontját őrzi. A bejárat nélküli, ereklyét magukban

foglaló jellegzetes buddhista építmények általános elnevezése a sztúpa helyett Tibetben és Bhutánban a csorten (vagy csörten), Sri Lankán pedig a dagoba név használatos.

A számos szent épület mellett a város fontos zarándokhelyének számít a Bodhi fa – a legenda szerint annak a fának a hajtásából nőtt fává, mely alatt Gautama Sziddhártha meditált és vált megvilágosodottá, vagyis Buddhává.

A történelmi emlékek között sétálva ne lepődjünk meg, ha lépten-nyomon szembe jön velünk a természet. Kevésel járunk az Egyenlítő felett, a klíma kedvez a gazdag vegetációnak, a víz és a növényzet pedig élelmet és búvóhelyet jelent az állatvilág számára. A leggyakrabban a madárvilág képviselőivel – íbiszekkel, bíbicekkel, kócsagokkal – találkozunk, de útban az egyik dagoba felé szürke langúrok szigorú tekintetét is állni kellett. Békésen viselkedtek, éppúgy, mint a langúroknál gyakoribb és nagyobb csoportokat alkotó makákók.

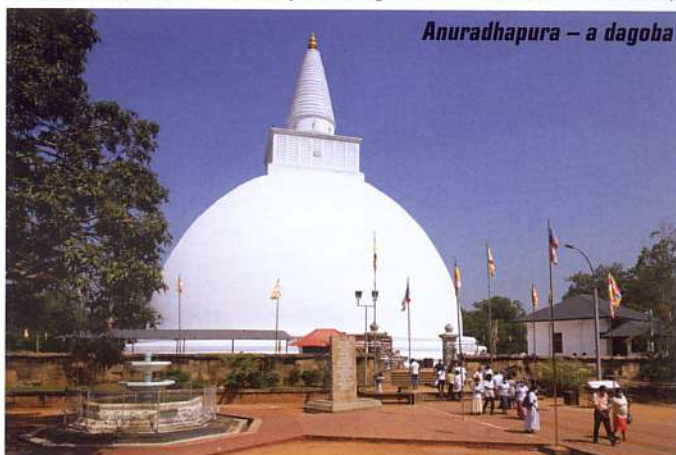
Sri Lanka nem volt mindig sziget, még a történelmi időben is földhíd, az Ádám hídja kapcsolta a

A kincses sziget – Sri Lanka (1. rész)

Itt bujkált ellenségei elől az i. e. 1. században tizennégy éven át Anuradhapura királya, Valagamba. Amikor visszatért a trónra, az egykori menedéket jelentő sziklaüregeket hálából szentélyekké alakította. A metamorf kőzetben képződött öt barlangban cseppköveket értelemserűen nem láthatunk, helyettük freskókban és több mint 150 Buddha-szoborban gyönyörködhetünk.

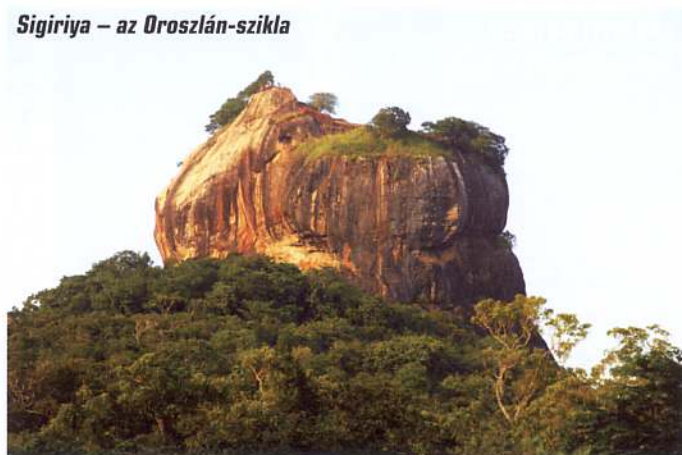
A birodalom második fővárosa, Pollonaruva is gazdag látnivalókban. Az impozáns romok

Pollonaruva – részlet a Szent Négyszögből

Sigiriya – az Oroszlán-szikla

mellett a legérdekesebbek a Gal Vihara egyetlen gránittömbből kifaragott szobrai, a több mint 8 méter hosszúságú, 12. századból származó kőkönyv és a Szent Négyszög romjai, ahol egykor Buddha fogát őrizték. A nevezetes ereklye mindig együtt vándorolt a birodalom központjával, jelenleg Kandy királyi palotaegyüttesében tekinthető meg.

Pollonaruva környékének kiemelkedő látványossága az Oroszlán-szikla. A közel 200 méter magas gránit monolit merészen emelkedik a síkság fölé, és távolról nézve szinte megmászhatalannak tűnik. A köré épített fémlépcsőkön azonban bárki veszélytelenül felsétálhat a csúcsra.

A szikla tetejére az 5. században a kegyetlen Kasszapa király építtetett fellegvárat. Miután apját meggyilkoltatta, bátyját, a jogos örököst pedig letaszította a trónról, itt keresett menedéket. Uralkodása 18 éven át tartott, ekkor testvére visszaszerezte a koronát, a bitortól kivégezték, a főváros pedig visszaköltözött Pollonaruvába.

A szikla tetejéről pazar kilátás tárul a látogatók szeme elé, és megtekinthetők a fellegvár romjai is. Lefelé haladva még felismerhetjük a Tükörfalat, amit egykor olyan simára políroztak, hogy a király meglátta magát benne. A falon a régmúlt turistáinak írásait is felfedezhetjük, ezek mára önálló történelmi értékkel rendelkeznek. Némelyik vers vagy felirat a 8–10. századból származik. A szemközti falra a király idején hatalmas, 140 méter hosszú és 40 méter magas képgaléria került, az 500 freskóból azonban mára mindössze 22 maradt meg. Az Oroszlán-sziklától keletre nem hagyhatók ki a kertek sem, melyek a világ egyik legrégebbi tervezett kertjei.

Sigiriya – az Oroszlán-szikla tetején

A szikla megmászása után szállásunk felé tartottunk, amikor egy patak mellett bámszokó emberekre figyeltünk fel. A vízben két férfi éppen elefántjait fürösztötte. Az állatok láthatóan élvezték a kényeztetést, egyikük oldalára feküdt és még a szemét is behunyta, amikor gazdája kókuszshéjjal tisztogatta a bőrét.

Az ázsiai elefánt szelídíthető, de Sri Lankán vadon élő példányokkal is találkozhatunk. Útban a szikla felé, a földúton tábla hívja fel a figyelmet az elefántveszélyre, a közeli Minneriya Nemzeti Parkban tett szafari során pedig több kis elefántcsapattal is találkoztunk – a terepjárókra ügyet sem vetve sétáltak az ösvényeken. A vadon élő számtalan madár közül talán a pávák jelenléte

lepett meg a legjobban. Nálunk elsősorban zárt parkokban találkozunk vele, őshazájában, Indiában és Sri Lankán azonban a szabad természetben és akár a rizsföldeken is előfordulnak.

A legtöbb látványosság belépőjeggyel látható, a helyeiknek azonban ez csak névleges árat jelent. A turisták számára bevezetett eltérő díjszabás miatt a legtöbb belépő ötvenszer – az Oroszlán-szikla esetén hatvanszor – annyiba kerül, mint a helyi belépődíj. A Pollonaruvában vásárolt jegyen a magyarázatot is olvashatjuk: „Minden bevételt, ami a jegyekből származik, Sri Lanka örökségének védelmére, megóvására és bemutatására fordítjuk.” Jó lenne, ha valóban így történe. ■

A Minneriya Nemzeti Park

Anuradhapura – szürke langúrok